

Samuel Fiszman

Sprawozdanie z podróży naukowej do Moskwy i Leningradu : 14.XI - 14.XII.1961 r.

Biuletyn Polonistyczny 4/13, 72-74

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

dzin ostatnich redaktorów. Tej pracy nie udało mi się przeprowadzić.

2. Większą część czasu poświęciłem na zbadanie nieogłoszonych rękopisów po poecie emigracyjnym XIX wieku, Tomaszu Olizarowskim. Znalazłem ogółem około 30 dramatów - w większości niewydanych, oraz wiele niezmiernie interesujących utworów poetyckich i dokumentów, które pozwolą przedstawić zapomnianego poetę w zupełnie innym świetle oraz ujawnić jego twórczość bardzo znamiennej dla epoki, a także ukazać wielkiej wartości etycznej człowieka - patriotę. Pracę tę przeprowadzałem w Bibliotece Polskiej w Paryżu. Krótką relację o wynikach badań wygłosiłem w Sekcji Polskiej Radia Francuskiego.

3. Część czasu poświęciłem pracy w Bibliotece Arsenалу "Collection Rondel" - (zbiory teatralne). Udało mi się wynotować wszystkie pozycje zebranych materiałów, dotyczących teatru i dramatu polskiego na terenie Francji. Szczegółowe badania w tym kierunku są sprawą przyszłości. Wziąłem też udział w specjalnym pokazie filmowo-teatralnym, zorganizowanym przez dyrektora Biblioteki, dr Weinsteina.

4. Odnowiłem kontakty z uczonymi, zajmującymi się badaniami nad teatrem i stosunkami kulturalnymi polsko-francuskimi. Zostałem zaproszony na Konferencję w sprawie dydaktyki dziennikarstwa na Uniwersytecie w Strasburgu, oraz przez prof. Jean Fabre do wygłoszenia w roku przyszłym kilku wykładów z dziedziny "Teatru Mickiewicza" na Uniwersytecie Paryskim - w Sorbonie.

Doc. Tadeusz Sivert
Uniwersytet Warszawski

SPRAWOZDANIE Z PODRÓŻY NAUKOWEJ DO MOSKWY I LENINGRADU (14.XI - 14.XII.1961 r.)

Celem mego kolejnego wyjazdu podjętego z ramienia PAN była kontynuacja poszukiwań poloników literackich w archiwach i bibliotekach.

W Moskwie przejrzałem szereg materiałów w Centralnym Archiwum Akt Dawnych, w Centralnym Archiwum Historycznym, w Central-

nym Archiwum Literatury i Sztuki, w Wydziale Rękopisów Biblioteki im. Lenina oraz w archiwum Muzeum Sztuk Pięknych im. Puszkina.

W Centralnym Archiwum Akt Dawnych przejrzałem drukowane i rękopiśmienne katalogi Biblioteki Moskiewskiej Synodalnej Typografii, Biblioteki Moskiewskiego Głównego Archiwum Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Biblioteki księcia M.A. Oboleńskiego i innych z punktu widzenia zawartości w nich starodruków i rękopisów polskich. Ponadto przejrzałem korespondencję St. Staszica z lat 1816-1825 oraz listy J. Lelewela do kanclerza hr. M. Rumińcowa.

W Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym w Moskwie zbadałem część bardzo licznych załączników do akt zesłańców polskich, zawierających dzienniki, opowiadania i wiersze o życiu polskich katorżników syberyjskich. Zwróciłem również uwagę na akta Sądu Sejmowego oraz bardzo obszerne akta zesłanych członków Polskiego Towarzystwa Patriotycznego.

W Centralnym Archiwum Literatury i Sztuki odnalazł się zagubiony autograf listu Mickiewicza do M. Polewoja, ponadto odszukałem uwagi o Mickiewiczu w dzienniku podróży S. Sobolewskiego i przekłady utworów P. Wiaziemskiego przez A.E. Odyńca.

W Wydziale Rękopisów Biblioteki im. Lenina zbadałem tzw. muzealną kolekcję rękopisów, zawierającą niemałą ilość rękopisów polskich XVIII i XIX wieku.

W Muzeum Sztuk Pięknych im. Puszkina w archiwum Pawła Ettinera odnalazły się nieznane listy J. Tuwima, St. Noakowskiego i wielu innych polskich pisarzy, artystów i historyków sztuki. Całość zbiorów archiwum znajduje się obecnie w opracowaniu i udostępniona zostanie w końcu 1962 r.

W Leningradzie pracowałem w Centralnym Archiwum Historycznym, w bibliotece Instytutu Literatury Rosyjskiej oraz w Publicznej Bibliotece im. Sałtykowa-Szocedrina.

W Centralnym Archiwum Historycznym kontynuowałem pracę nad archiwami cenzury, wynotowując sprawy dotyczące literatury polskiej oraz odszukałem tekę dotyczącą procesu filaretów, w której znalazły się m.in. wiersze Tomasza Zana, tekst jego niedokończonej komedii "Stałość w przyjaźni" i in.

W Instytucie Literatury Rosyjskiej przejrzałem niektóre uzupełniające materiały z archiwum I. Łobojki oraz archiwum A. Turgeniewa.

W Publicznej Bibliotece im. Sałtykowa-Szczedrina w archiwum K. Schildera odnalazły się dodatkowe materiały do procesu filaretów.

Doc. Samuel Fiszman

Pracownia Literatur Wschodniosłowiańskich PAN